

**kılavuzumuz
bilimsel
sosyalizm,
silahımız
partimizdir**

**türkiye işçi partisi
merkez yayın organı**

çark başak

TÜSTAV
Koleksiyonu

YIL: 1 — SAYI: 1

13 ŞUBAT 1976 CUMA

FİYATI: 150 KURUŞ

PARTİ GAZETESİNİN İŞLEVLERİ

İşçi sınıfının sosyalist partisinin temel işlevi ilkesi demokratik merkezîyetçiliktir. Bu ilke yüzlerce, binlerce üyeyi kapsayan ve ülke yüzeyine yayılmış olan Parti örgütünün tek bir varlığın iradesi ve eylemi olarak, tutarlı ve uyumlu bir biçimde işgörebilmesinin vazgeçilmez şartıdır. Partinin etkin olabilmesi için bu birliğin düşünce ve duygu alanında oluşturulması ve eylem alanında gerçekleştirilmesi gerekir. Bu iki yanlı birliğe varılamazsa Parti, işçi sınıfının politik mücadele aracı olarak kendisinden beklenen işlevleri gereğince yerine getiremez, işçi sınıfının öncü kesimi olma niteliğine kavuşamaz.

Birey kendi özgür iradesiyle, seçme ve karar verme yetkisini kullanarak, partiye üye olur. Üye olduktan sonra parti disiplinine de kendi iradesiyle, o disiplini gönülden kabullenerek uyar. Parti disiplinine kayıtsız şartsız uyulur, çünkü parti disiplini dışardan dayatılarak zorla kabul ettirilen mekanik bir disiplin değil, üyelerin kendi iradesiyle, gereğine içten inanarak kabul ettikleri bir disiplindir. Özgür, gönülden bir disiplinin oluşturulup uygulanabilmesi, bireyler olarak parti üyelerinin içinde görev aldıkları çalışma birimleri ve örgüt organları aracılığıyla Parti'de kararların oluşturulmasına katkıda bulunabilmeleriyle olur. Çalışma birimlerinde, organlarda, sürekli toplantılarda yapılan serbest tartışma ve eleştirilerle örgütün ortak görüşleri, iradesi bir süreç içinde oluşturulur. Bu oluşturmada, Parti organ, kuruluş ve birimleri arasında fikir ve haber alışverişi önemli, vazgeçilmez bir rol oynar. Somut kararlar Partinin yetkili organlarınca alındığında, üyeler Partinin canlı yaşamına fikir ve eylem düzeyinde katkıda bulunmanın doyumluluğu ve Parti'nin irade ve eylem birliğinin sağlanması gereğinin bilinci içinde güvenle o kararlara uyar ve kararların pratikte gerçekleşmesine çalışırlar.

Parti gazetesi, tüm örgütün tek irade, tek karar, tek eylem öznesi olarak hareket edebilmesi için gerekli bu fikir ve haber alışverişini, görüş ve kararların ortaklaşa oluşturulmasını sağlayan tek araç değilse de, önemli araçlardan biridir. Parti gazetesi bu işlevi yerine getirmek için çıkıyor.

Parti birliğini, bilinç ve mücadele yeteneğini yükseltecek, politik bilinç kazandıracak diğer bir yöntem de parti içi eğitimidir. Sosyalist eğitim bir yandan bilimsel sosyalizmi teorisi ve pratikte kazanılmış deneyimleriyle öğrenmek ise, öbür yandan da yurt ve dünyadaki olayları, gelişmeleri izlemek, onları bilimsel sosyalizm açısından yorumlayabilme ye-

teneğini kazanmaktır. Parti gazetesi belli başlı yurt ve dünya olaylarını bilimsel sosyalist açıdan yorumlayarak vermek suretiyle parti eğitimine de katkıda bulunacaktır.

Partinin gücü irade, karar, eylem ve örgüt birliğine dayandığı kadar örgütün çapına, genişliğine de dayanır. Niteliğin yüksek tutulmasıyla birlikte nicelik de önemlidir. Parti gazetesinin iyi dağıtılması ve gittikçe artan sayılarda okunmasının sağlanması yeni yeni örgütlenmelerin oluşturulmasına yol açacaktır. Gazetenin dağılımı ve okutulması hareketlerinin yaratacağı kümelenmeler, çevreler içinden yerel örgütlerin kurucuları ve ilk yöneticileri, üyeleri çıkacaktır. Partimiz, Genel Merkez'den ve kurulu il merkezlerinden arkadaş göndererek temas ve ilişki kurma fırsatını henüz bulamadığı yerlere Parti gazetesi yoluyla uzanacak, sesini duyuracak, etkisini hissettirmeye başlayacaktır. Parti birliğini pekiştirmek, bilincini yükseltmek alanlarında olduğu kadar Partinin örgütlenmesini yaymak ve genişletmek alanında da Parti gazetesi önemli rol oynayacaktır.

Gazetenin dikkatle okunması, mümkün olan en geniş ölçüde dağıtılıp satılması, abone kaydedilmesi Parti üyelerinin görevleridir. Ayrıca üyeler ve parti sempatizanı okuyucular gazetenin gönüllü muhabirleriymiş gibi, kendi yörelerinden gazeteye haberler, röportajlar, çeşitli sorunlar üzerinde incelemeler göndermelidirler. Yerel parti örgütleri, çalışma ekipleri bu haberleşme ve yazışma işlerini düzenlemeye yardımcı olacaklardır. Ülke yüzeyine yayılmış böyle bir haberleşme şebekesinin oluşması hem yukarıda sözünü ettiğimiz parti içi bilgi ve fikir alışverişine, merkezle çevreler arasında ilişkilerin geliştirilmesine, hem de ülke gerçeklerinin daha yakından, daha somut ve ayrıntılı olarak öğrenilmesine hizmet edecektir.

Ve nihayet Parti gazetesinin yayınlanması merkezde bir yazar ve yayın yöneticisi, seksiyonu kadrosunun, çevrelerde de muhabir - yazar ve araştırmacı - incelemeci unsurların yetişmesine yarayacak ve giderek daha büyük, daha kaliteli sürekli yayın organlarının, belki de bir günlük gazetenin, ülke basınında yer almasını mümkün kılacaktır.

Çark Başak bütün bu düşünce ve umutlarla yayına başlamaktadır. Başarısı tüm Parti üyelerinin elbirliğine, gönüllü çabasına, maddi manevi katkısına bağlı olacaktır.

**GENEL BAŞKAN
BEHİCE BORAN**

MC

DÜŞÜRÜLMELİDİR

7/8 Şubat günlerinde Genel Merkez'de toplanan Merkez Yönetim Kurulu örgüt sorunlarıyla birlikte iç ve dış politik durum değerlendirilmesini yapmış ve «MC iktidardan düşürülmelidir» kampanyasının açılmasını kararlaştırmıştır. Şubat sonuna kadar sürdürülecek kampanya boyunca afiş, bildiri yayınlanması, toplantılar düzenlenmesi planlanmış bulunuyor.

Türkiye'de dışa bağımlı kapitalizm tam bir çıkmaza girdi. 1975 yılının dış ticaret açığı 50 milyar lira. Cumhuriyet tarihinin en yüksek açığı bu. 1975 yılının bütçesi 9 milyar açıkla kapanıyor. 1976 yılı açığı daha da çok olacak.

Nereden ve kimlerden kapanacaktır bu açıklar?

Bu açıklar şimdiye kadar hep işçilerin, emekçilerin sırtına yüklendi. Yine öyle yapacaklardır. Toplanan verginin en büyük bölümünü işçiler ve memurlar ödüyor Türkiye'de. Daha çok ödeyin deneyecektir. Para basacaklar. Enflasyonu körükleyecekler. Zamlar başladı ve birbirini kovalayacak. İşçilerin, memurların, emekçilerin gerçek ücretleri düşecek, geçim sıkıntıları artacak.

Burjuvazi işçi sınıfının yarattığı değere daha yüksek oranda el koymanın yollarını arıyor. İşçi sınıfının emeğine bir kere daha göz dikti. «Ücretlerin dondurulması» bayrağını açıyor. Bunu fiili olarak uyguluyorlar. Memur maaşlarının katsayısı 9'da kaldı. İşçiler memur yapılıyor, toplu sözleşmelerle ücretlerini artırma imkanı ellerinden alınıyor.

Burjuvazi bununla da yetinmiyor. Yabancı sermayeye kapıları ardına kadar açma hazırlığı içinde. Yabancı tekellerle bu konuda uzlaşıyor.

Burjuvazinin ülkeyi yıkıntıya, uçurumun kenarına götüren bu politikası daha ne kadar sürüp gidecek? İşçi sınıfı ve emekçi kitleler daha ne kadar katlanacaklar buna?

Burjuvazi ve onun iktidarı MC de farkında ki, sürüp gitmeyecektir bu. Anti - demokratik baskılar, ilerici gençlerin kurşunlanması, faşist grupların artık işçilere de saldırmaya başlaması bu yüzdendir. Bir başbakan bunu bildiğinden «Ben Anayasayı tanııyorum» diyebiliyor. Yolsuzlukları ört-

«Devamı 2. sayfada»

Kitlelerin örgütlü mücadelesini ölüm bile durduramaz

TÜRKİYE İŞÇİ PARTİSİ
Üye Kimlik Kartı

Adı ve Soyadı	Halil Pelitoğlu
Baba adı	A. Cemil
Doğ. yeri ve yılı	Adana, 1949
Başvuru Tar.	20.12.1975
İşlet	Kadıköy
İşlet No.	
Arlık süresi	10/10/1975

G. Markoz
16/12/1975- gün
ve 10/10/1975- gün
kaydıyla kabul edilmiştir.

TÜRKİYE İŞÇİ PARTİSİ
Üye Kimlik Kartı

Adı ve Soyadı	Cezmi Yılmaz
Baba adı	Şuayp
Doğ. yeri ve yılı	Uşak, 1950
Başvuru Tar.	20.12.1975
İşlet	Kadıköy
İşlet No.	
Arlık süresi	10/10/1975

G. Markoz
16/12/1975- gün
ve 10/10/1975- gün
kaydıyla kabul edilmiştir.

Türkiye İşçi Partisi 1 Mayıs 1975'de kuruldu. MC iktidarının anti - demokratik baskılarına rağmen, faşizme karşı, emperyalizme, kapitalizme karşı savaşmak için. Bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizmin örgütlü mücadelesi için.

TİP, kurulduğundan bu yana gücünün yettiği ölçüde bu mücadelede yerini aldı. Mücadele içinde ilerledikçe örgütlendi. Örgütlendikçe, mücadele içinde daha etkin bir yer aldı. Yaz başında hala uzatılmak istenen sıkıyönetime karşı çıktı. İşçi sınıfının referandum hakkının yasalaşmasını istedi. Bağımsızlık ve demokrasi mücadelesinin toplumun tüm sınıf ve tabakalarına dönük somut programını hazırladı. Demokrasî Bildirgesi'ni kitlelere sundu. Güncel Görev'in MC iktidarının sona erdirilmesi olduğunu saptadı. Ekim seçimlerinde MC'ye karşı çıktı. Tüm çalışanların ekonomik ve siyasal örgütlenme hakkını savundu. Bu süreç içinde örgütlenmesini geliştirdi. Birçok ilde, ilçe düzeyinde örgütlendi ve temsilciler atadı. Bunu isteyenleri ve istemeyenleri şaşırtacak ölçüde.

Hiçbir mücadele kayıpsız, kurbansız olmuyor. Bağımsızlık, demokrasi, sosyalizm mücadelesi de. Hele Türkiye gibi işçi sınıfının ve emekçi halkın hızla bilinçlendiği ülkelerde. Her türlü baskının yanında ölüm

mangaları bile kuruluyor. İşçiler, öğrenciler, öğretmenler öldürülüyor. Türkiye'de bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm savaşçıları bu yolda çok şehit verdiler. 1975'e kadar verdiler. 1975'de verdiler. Sadece MC iktidarının dokuz aylık döneminde otuzun üzerinde işçi, öğrenci öğretmen öldürüldü. Yüzlercesi yaralandı. Tutuklandı. Bu arada iki partili arkadaşımız şehit oldu. TİP İstanbul Kadıköy ilçesinde aday üye olan Halil Pelitoğlu ve Cezmi Yılmaz, (Merkez Yönetim Kurulu'muz, bu arkadaşlarımızın üyeliklerini onayladı. Parti kimlik kartı verdi.) Partili arkadaşlarımız için düzenlenmek istenen cenaze töreni engellendi. Cenazeler Partililerden kaçırıldı. İstanbul'daki törende bir çok ilerici, sosyalist ve Partili arkadaşımız saldırıya uğradı, yaralandı. Benzeri olaylar, başka nedenlerle Seydişehir'de, İzmir'de tekrarlandı. Partili, Parti yöneticisi arkadaşlarımıza, Parti merkezlerine saldırılar düzenlendi.

Ama bu yöntemlerin hiçbirisi mücadelemizi geriletmedi, geriletemeyecek. Sosyalizmin gerçekleşmesini engelleyemeyecek. Çünkü bu düzen karşısında, Cezmiller, Haliller gibi işçi sınıfının örgütlü mücadelesine inanmış, kararlı, çalışkan, mütevazî ve yürekli sosyalistleri bulacak.

İl Temsilcileri toplantısı ve örgütlenme

Türkiye İşçi Partisi dokuz ay önce kuruldu. Bu süre içinde 30 ilde örgütlenmesini geliştirdi. 15 ilde il örgütü kurdu. Bunların dışında 4 ilde önemli özellikleri olan ilçe örgütleri kurdu. 8 ilde temsilcilik açtı. Henüz örgüt kurulmayan ve temsilcilik açılmayan 3 ilde de üye ve aday üyelere sahip.

Gerek örgüt yöneticilerinin gerekse üyelerin yarısından çoğunu sosyalist işçiler oluşturuyor. Geri kalanı da emekçi sınıf ve tabakaların diğer kesimleri ve sosyalist aydınlar. Aday üyeler arasında genç işçiler çoğunlukta.

TİP örgütlenme süreci içinde örgütün işleyiş açısından önemli bir toplantı düzenlendi. Parti tüzüğü'nün 24. maddesinde belirtilen İl Temsilcileri Toplantısı 22 - 23 Kasım'da Ankara'da yapıldı. İl Temsilcileri Toplantısı, tüzüğe göre yılda iki kez yapılır. Birinci İl Temsilcileri Toplantısına Merkez Yönetim Kurulu Üyeleri, il yönetim kurulu üyeleri, ilçe başkanları, parti temsilcileri, merkez büroları üyeleri, Partili kitle örgütleri yöneticileri katıldılar.

Toplantı Genel Başkan Behice Boran'ın konuşmasıyla açıldı. Daha sonra örgütlenmenin eriştiği düzey anlatıldı. Çalışma ekipleri sorunu açıklandı. Diğer yandan toplantıya katılan üyeler sorunları kendi ilişkileri ve sorunları açısından değerlendirdiler. Kısa, öz ama doyurucu ve çözüm getirici konuşmalar yapıldı. Aday üyelik, merkez ve il kitle örgütleri bürolarında sendikalar, teknik elemanlar, gençlik ve kadın seksiyonları oluşturulması konularında öneriler getirildi.

Bu nitelikteki bir İl Temsilcileri Toplantısı'nın önemi büyüktü. Sosyalist bir parti'nin temel işleyiş ilkesi olan demokratik merkezîyetçilik ilkesinin en sağlıklı bir biçimde işleminin yöntemlerinden biriydi. Merkezin daha önceki çalışmaları, kararları aktarıldı. Örgütün bütün kademelerinin yeni önerileri dile getirildi. Merkezin yeni kararları için yeni birikimler sağlandı. Merkez Yö-

netim Kurulumuz bu önerileri görüştü. Örgütlenmeyi geliştirici yeni kararlar aldı. Demokratik Merkezîyetçilik ilkesi işledi.

ÖNERİLER MERKEZ YÖNETİM KURULUNDA KARAR HALİNE GETİRİLDİ

İl Temsilcileri Toplantısı'nın, Parti'nin demokratik merkezîyetçilik ilkesinin sağlıklı olarak işlemesi yolundaki önemine değinilmisti. Bilindiği gibi İl Temsilcileri Toplantısı'nda belli öneriler geliştirilmisti. Bu öneriler Merkez Yönetim Kurulu toplantısında değerlendirildi. Somut kararlar alındı. Bu kararlar daha başka bir kaç konu ile birlikte 10 numaralı genelge ile örgüte bildirildi. Kararlar özetle şöyle:

- 1 — Aday üyelik için başvuruların, adaylığa kabulü konusunda bir karara varılmadan önce, giriş bildirgesindeki beyanları ile ilgili olarak, yetkili organın, aralarında biri başkan veya sekreter olmak kaydıyla en az iki üyesinin kendisiyle, hiçbir surette sınav havası vermeksizin görüşerek (hayat hikâyesi, öğrenim derecesi, iş ve meslek hayatı, bağlı olduğu demokratik örgütler ve okuyup kabul ettiğini beyan ettiği tüzük ve program konusunda) daha geniş bilgi edinilmesi, böylece beyanlarının geçerliliği, bilgi durumu, Parti görüşlerine açık olması ve kişiliği konusunda yetkili organa ön bilgi sunması yararlı olacaktır.
- 2 — Bütün üye ve aday üyelerimizin şu anda hangi süreli ve süresiz yayın organlarında çalışmakta ve/veya yazı yazmakta bulundukları, bu durumda olanların geçimlerini bu yolla sağlayıp sağlayamadıkları, bağlı oldukları kitle örgütleri dolayısıyla

böyle yayınların sahibi, yöneticisi ve yazarı durumunda bulunup bulunmadıkları konusunda ayrıntılı bilgiye gerek duyulmuştur.

- 3 — Genel Merkez ve il kitle örgütleri bürolarında taşıdıkları önem göz önüne alınarak, sendikalar, meslek örgütleri, gençlik, kadın seksiyonlarının yer alması kararlaştırılmıştır.

MC düşürülmelidir

«Baştarafı 1. sayfada»

mek için Meclis'ten kaçıyor. Doğu ve Güney Anadolu'da ırkçı, baskıcı, şoven uygulamalar, provokasyonlar bunun için sürüp gidiyor. Güvenlik görevlileri bunun için insan avına çıkıyorlar.

Kısacası, burjuvazi işçi ve emekçi sınıfların ekmeğine bir kez daha el atmak istiyor. Buna karşı direnişi kırmak için saldırıyor. Zaten kısıtlı olan demokratik hak ve özgürlükleri bunun için hedef alıyor.

Ekonomik ve sosyal haklar ile demokratik hak ve özgürlükler birbirine sıkı sıkıya bağlıdır. Tüm gerici faşist güçlerin odaklandığı MC iktidarı bu hak ve özgürlükleri çok ciddi bir tehdit altına almıştır.

Bu odak dağıtılmalıdır. MC iktidarı çöreklendiği yerden sürülmelidir. Bu iktidara devam olanağı tanınmamalıdır. Bu, demokrasiden, ekonomik ve sosyal haklardan yana olan herkesin, tüm güçlerin ve örgütlerin güncel ivedi görevidir. Parlamento içi olanaklar ve araçlar vakit geçirmeden sonuna kadar kullanılmalıdır. Bütün yurttaşlar bu yöndeki baskılarını parlamentoya hissettirmeli ve duyurmalıdır. MC iktidardan düşürülmelidir.

Türkiye İşçi Partisi bu sonucun sağlanması yönünde tüm demokratik olanaklarını kullanmak kararındadır.

12 MART VE BURJUVAZI

12 MARTTA BURJUVAZI
YARATILAN ARTIK DEĞERİN
DAHA FAZLASINA EL KOYDU

Genel sekreter Nihat Sargın, Kocaeli il merkezinde düzenlenen toplantıda Başbakan Demirel'in ailesi ile ilgili yolsuzluk konusunda Meclis denetiminden yine kaçtığını söyledi. «Herzeyin ancak Meclis'te çözüme kavuşacağını söylemekten çekinmeyenler şimdi tam sırası gelmişken kamu oyunu çok yakından ilgilendiren ve bir sürü polemik, hat-ta davaya yol açan bir yolsuzluk konusunda, meselenin Meclis denetimiyle etraflıca gün ışığına çıkmasını bile kabul edememektedirler.» diyen Genel Sekreter Anayasa ve diğer yasalarda yapılmak istenen değişikliklerle, ülkemizdeki son gelişmelerin Demirel ve arkadaşlarını aşan asıl derindeki nedenlerine dikati çekerek şunları söylemiştir:

«12 Mart döneminde 'son Türk devletini kurtarma' edebiyatı bol bol yapıldı. Bu edebiyatın arkasında tantanalı 'operasyon' lar, 'balyoz' harekâtları yaşadık. Nice genç kontrgerilla işkencehanelerinde sakat kaldı, nice zindanlarda çürüdü. Sonunda gerçekten 'kurtulan' oldu ama, bu, yalnız ve yalnızca o an için dar boğazı aşan burjuvazi idi. 12 Mart'ın somut sonucu, bu konuda hiç kuşkuya yer bi-

rakmıyacak kadar açık oldu; reel ücretler düştü, yani işçi ve emekçi yığınların sırtından burjuvaziye daha fazla pay aktarıldı, burjuvazi yaratılan artık değerın daha fazlasına el koydu. Buna ise, kimsenin kendiliğinden gönül rızasıyla ve sessizce razı olamayacağı açıktı. Bu yüzden önce, eskisinden daha fazla yoksulluğa mahkûm edilecek işçi ve emekçi yığınların sesini kısmak, anayasal, demokratik hak ve özgürlüklerini askıya almak gerekiyordu. 12 Mart'ta da yapılan bu oldu. Önce işçi ve emekçi sınıf ve yandaşlarının en yığıt, bilinçli, militan öğelerinin oluşturduğu partisi kapatıldı, yöneticileri tutuklandı; arkasından diğer sıkıyönetim uygulamaları, grev yasakları, kitap, toplantı, dernek yasakları, yeni sıkıyönetim gerekçeleri, işkenceler, hapisler, operasyonlar birbirini izledi. Bugün de durum aynı doğrultuda geliştirilmeye çalışılıyor.»

Cana kıyma operasyonları durdurulmalıdır

Genel Başkanımız son olaylar, özellikle Seydişehir ve Malatya olaylarına ilişkin olarak aşağıdaki açıklamaları yaptı.

«Polisin başta gelen görevi can güvenliğini sağlamak, korumaktır. MC iktidara geldiğinden beri durum tersine dönmeye başlamıştır. Komandoların peşpeşe düzenledikleri silahlı saldırıların hiçbirini önleyemeyen veya önlemeyen güvenlik görevlileri, saldırısız, olaysız bir protesto yürüyüşü yapanların üzerine panzerlerle gidip bir gencin daha ölümüne, yedi kişinin daha yaralanmasına sebep oldular. Böyle bir davranış, şiddet hareketlerini önleme ve bastırma değil, tam tersine bu çeşit olayları yaratma, kışkırtma davranışıdır, hiç bir gerekçe ile haklı, hatta mazur gösterilemez.»

«Güvenlik kuvvetlerinin, polisin, can güvenliğini koruma görevi, suçlular aranır, sanıklar tutuklanmaya çalışılırken de yerine getirilmesi gereken bir görevdir. Polisin görevi sanıkları yakalayıp adalete teslim etmektir, r'esen cezalandırmak, ölüm cezasını infaz etmek değil. Gerek İstanbul'da Zeytinburnundaki olayda, gerekse Malatya olayında ilgili güvenlik görevlileri yetkilerinin dışına çıkmışlar, yakalanması gereken, henüz sanık durumunda olan kişilerin ölümüne sebep olmuşlardır. Malatya olayı konusunda çıkan çelişkili haberler ve ilgili yetkililerin verdikleri çelişkili beyanlar zihinlerde bir takım kuşkular ve sorular yaratmaktadır. Olayın bu cephesinin mahkeme safhasına intikal etmesinin istenmemiş olabileceği ilk akla gelen ihtimaldir. Zeytinburnu ve Malatya olayları resmi makamlarca mutlaka açıklığa kavuşturulmalı, kamuoyuna inan-dırıcı bilgiler verilmelidir. Güvenlik görevlilerinin cana kıyan operasyonları mutlaka durdurulmalıdır.»

13 Şubat'ın Önemi

Çark Başak'ın ilk sayısı 13 Şubat'ta çıkıyor.

13 Şubat işçi sınıfımızın ekonomik ve siyasal mücadele sürecinde önemli yeri olan ve her zaman anılacak bir gün. Çünkü 13 Şubat, hem Türkiye İşçi Partisi'nin 15 yıl önce, hem de DİSK'in 9 yıl önce kuruldukları gün.

Türkiye İşçi Partisi 13 Şubat 1961'de kurulmuştu. On yıllık yaşamı boyunca bu parti, işçi sınıfının partisi olma yolunda ve niteliğinde devamlı oluşma ve gelişme içinde oldu. 1964 Kongresinde kabul edilen Parti programı, bununla ilişkili olarak işçi sınıfının öncülüğü konusunda verilen mücadele ve mücadeleyi bunu savunanların kazanması, partili sendikacılarca DİSK'in kuruluşu ve hızlı gelişmesi, MDD stratejisi adı altında cisimleşen küçük burjuva sosyalizmine karşı verilen başarılı mücadele, Parti'yi mevcut burjuva düzenle uyumlaşan, «ehlileşmiş», sosyal demokratik bir parti haline getirmeye yönelik sağ sapmaya karşı yürütülen ve kazanılan mücadele, 12 Mart dönemine yol açan gidişi en iyi biçimde değerlendirerek açılan «Faşizme Hayır» kampanyası bu oluşma ve gelişmenin önemli kilometre taşları oldu.

TİP yaşamı boyunca işçi sınıfının bağımsız politik hareketi tezini savundu ve böyle bir hareketi temsil etti; cuntacılığa ve yürütükleri politik devrimci hareketin sınıfsal niteliğini, dayanağını reddettiklerini kanıtlayan tüm goşist, maceracı hareketlere kesinlikle karşı çıktı. Aynı yaşam süresi içinde emperyalizm sorununu ilk defa bütün çıplaklığı ve ayrıntılarıyla ortaya serdi. Emperyalizme karşı mücadeleyi -hedefin Amerikan emperyalizmi olduğunu da ilk günden belirterek- açtı ve geliştirdi. Nato, üsler, ikili anlaşmalar, yabancı sermaye ve şirketler, ortak pazar konuları mücadelenin birer parçası olarak işlendi, açığa kavuşturuldu, kamuoyuna maledildi. 1961 Anayasa'sının, anayasal ve demokratik hak ve özgürlüklerin kağıt üzerinde kalmayıp hayata geçirilmesi ve böylece demokratik ortamın gelişip güçlenmesi mücadelesinde de TİP'in büyük katkısı oldu. Bu çalışmalarıyla ve parlamentoya soktuğu milletvekilleriyle TİP, sosyalizmin yasal planda olduğu kadar geniş halk yığınları açısından da meşruiyet kazanmasında önemli rol oynadı; bağımsızlık, demokrasi, sosyalizm mücadelesinin kitlelerce benimsenmesi yolunda mesafe aldı.

12 Mart, TİP'in tüzel kişilik olarak yaşamına son verdi. Fakat Parti'nin o güne kadar eriştiği, yöneticilerinin mahkeme süresince savunduğu çizgi ve geride bıraktığı sosyalist birikim kuşkusuz kendisinden sonra da kaçınılmaz gelişmesine devam eden sosyalist hareket için bir başlangıç ve en değerli kaynak olmuştur.

Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu da 13 Şubat 1967'de kuruldu. O günden bu yana büyük nicel gelişme gösteren DİSK bugün muhtelif işkollarında toplam yüzbinlere varan üyeye sahip 25 sendikanın üst kuruluşu durumundadır. İşçi sınıfımızdaki sosyalist birikimin önemli çoğunluğu da bu yüzbinlerin arasında bulunmaktadır.

Her iki bakımdan da 13 Şubat'ın önemi büyük. Türkiye İşçi Partisi Merkez Yayın Organı'nın ilk sayısı işte böyle bir günde çıkıyor.

Bölge Temsilcileri toplaniyor

Merkez Yönetim Kurulu birinci Bölge Temsilciler Toplantısı'nın 14 - 15 Şubat 1976'da Bursa'da yapılmasını kararlaştırdı. Toplantı saat 15.00'de açılacak. Toplantıda, Balıkesir (Bandırma), Bursa, Edirne, İstanbul (ve ilçeleri), Kocaeli (ve Gebze), Zonguldak (Ereğli), il ve ilçe temsilcileri ve Merkez Bürosu üyeleri hazır bulunacak. İl yönetim kurulunun bütün üyeleri ile ilçe başkanları ve sekreterleri veya bunlardan birinin yokluğunda ilçe yönetim kurulunun bu toplantı için kendi üyeleri arasından seçeceği bir üye toplantıya katılacak.

Tüzüğüümüzün 25. maddesine göre düzenlenen toplantıda gündem:

- 1 — Partinin doğrudan veya dolaylı yayınlarının dağıtım meselesi,
- 2 — Mali durum,
- 3 — Örgütlerin bölgelerindeki:
  - a) Genel durum ve yapıyı,
  - b) İşçi ve emekçi kümelenmelerini ve çalışma yerlerini,
  - c) Parti'nin bölgedeki örgütlenmesinin perspektifleri ve hedeflerinin neler olması gerektiğini,
  - d) Mevcut örgütlenme durumunu,
  - e) Diğer «sol» örgütlerin durumu ve değerlendirilmesini kapsayan raporların görüşülmesi, olarak saptanmış bulunuyor.

KİTLE ÖRGÜTLERİNİN İLK GÖREVİ
KENDİ KİTLESİNİN SOMUT SORUN-
LARI İLE İLGİLENMEK, UĞRAŞMAK-
TIR.

— TİP PROGRAMI

KİTLE ÖRGÜTLERİNDE GÖREV

Dışa bağımlı geri Türkiye kapitalizmi yine bir bunalım dönemi yaşıyor. Türkiye sermayesi, bunalım derinleştikçe gözünü emekçi kitlelerin ekonomik, demokratik, mesleki ve toplumsal haklarına diyor. Zaten son derece sınırlı olan bu hakları da sınırlamak istiyor. Sınırlıyor. Yeni yönetmelikleri, yeni yasaları ve yeni Anayasa değişikliklerini gündeme getiriyor. Emekçi kitlelerin isteklerinin dondurulmasını öneriyor. Mevcut yasal hakların bile hayata uygulanmaması için elinden geleni yapıyor. Fiili durumlar yaratıyor. Kitleleri geriletmek istiyor.

Ekonomik ve toplumsal alandaki bu gelişim doğal olarak işçi sınıfının ve diğer emekçi kesimlerin haklı mücadelesini daha da keskinleştiriyor. Bu ise bir yandan işçi sınıfının bağımsız politik örgütünü, diğer yandan ise kitlelerin somut ekonomik ve toplumsal isteklerini savunacak kitle örgütlerinin önemini daha da artırıyor. Kitlelerin somut sorunlarından kaynaklanan örgütlü birlikteliği zorunlu kılıyor. Bunun somut ifadesi ise KİTLE ÖRGÜTLERİ oluyor.

Ekonomik ve demokratik mücadele dayatıkça, kitle örgütleri sorunu da dayatıyor.

Bunun en fazla bilincinde olanların başında sermaye sınıfı geliyor. Gün geçmiyor ki belli bir kesimi örgütlemeyi hedef alan bir örgüt kurulmasın ve bu örgütün isminin başında - ÜLKÜ - bulunmasın. Faşizm kendisine kitle tabanı arıyor. Kitleleri harekete geçir-

menin yolunun ise artık nurlu ufuklar edebiyatı ile olmadığını biliyor. Kitleleri örgütlemenin yolunun kitlelerin somut isteklerinden geçtiğini biliyor. Onun için de her gün ülkücü memurlar derneği, ülkücü işçiler derneği, ülkücü öğretmenler derneği kuruyor. Artık sermayenin oy alan partileri ile yetinmiyor. Sadece ülkü ocakları ile yetinmiyor. Daha derinlemesine bir örgütlenmeyi deniyor. Kitlelerin somut isteklerini kendi istediği doğrultusunda yönlendirmek istiyor.

Ama bunun karşısı da doğuyor, gelişiyor. İlerici ve demokrat kitle örgütleri kuruluyor. Güçleniyor. Hatta kesinlikle denebilir ki, bugün ilerici, -demokrat- sosyalist kimseler her kesimde etkin. İşçi sendikalarında, teknik eleman örgütlerinde, memur örgütlerinde, öğretmen örgütlerinde, gençlik örgütlerinde kitleleri nicel ve nitel olarak kucaklayan ilericiler. Ama bu yeterli değil. Çünkü daha nitelikli, daha güçlü kitle örgütleri yaratmak mümkün. Mevcutları geliştirmek mümkün.

Bu ise, günümüz koşullarında kitle örgütleri sorununu son derece dikkatli bir şekilde ele almayı gerektiriyor. Çünkü sorunun doğru ele alınışı, doğru tanımlanışı ve doğru politikaların uygulanışı, kitlelerin ekonomik ve demokratik mücadelesini ilerletecek; yanlış tanım ve uygulama ise kitlelerin mücadelesini saptıracak, geriletecektir. Kitlelerin örgütlenmesi yolunda önemli bir olanak yitirilecek. Taban arayan faşizme koz ve fırsat verilecek.

Hatta yanlış politika mevcut sınırlı demokratik ortamı da geriletmeye neden olacak.

Türkiye İşçi Partililer kitle örgütlerinde doğru bir politika uyguluyorlar. Kitle örgütlerindeki yanlış çalışma anlayışları ile durmadan mücadele ediyorlar. Kitle örgütlerinin iktidarı hedefleyen ve iktidar mücadelesi veren siyasi partiyle özdeş olmadığını savunuyorlar. Kitle örgütlerinin tamamiyle siyasi özden yoksun olmadığını, ekonomik, demokratik, mesleki ve toplumsal mücadeleyi siyaset dışı göstermenin yanlış olduğunu savunuyorlar. Kitlelerden kopuk, kitle tabanları olmayanların kitle örgütlerini grupçu siyasi kariyerleri için kullanmak istemelerine karşı koyuyorlar. Büyük bir sabırla, gereken esnekliği göstererek, tabanı daima birleştirici, toparlayıcı olmaya çalışıyorlar. Kitle örgütlerini hem burjuvaziye hem de kitle örgütlerinin çalışması konusunda sağ ve «sol» sapma eğilimlerine karşı korumayı baş görev biliyorlar. Sosyalistler bölücü değil birleştiricidir. Kitle örgütünün işleyiş kuralları çerçevesinde görev yaparlar. Ama sosyalist olarak ana ilkelerine her zaman bağlıdır. Bu konuda taviz vermezler. Türkiye İşçi Partililer bunları unutmuyorlar ve böyle bir doğru anlayışla, disiplinli olarak kitle örgütlerinde çalışıyorlar. Kitlelerle buralarda da ilişki kuruyorlar. Yığınları bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm mücadelesine aktif bir şekilde seferber etmeye çaba sarfediyorlar. Böyle bir çalışma içinde yeni yeni mücadeleciler kadrolar kazanılıyor.

İŞÇİ VE MEMUR DÜŞMANI MC

MEMURLAR DAHİL TÜM ÇALIŞANLARIN SENDİKALAŞ-
MA, GREV VE TOPLU SÖZLEŞME HAKLARI KABUL
EDİLMELİDİR.

— TİP PROGRAMI

Ocak ayında MC lideri Demirel memurlara ilişkin bir açıklama yaptı. Memurların katsayılarının artırılmıyacağını açıkladı. Gerekçe olarak, «bir katsayı artışı beş milyar demektir, bunu karşılayamayız. Üstelik aylıkları arttıracamıza, fiyat artışlarını engelleriz. Olur biter.» dedi. Fiyatların artışını engelleyemeyeceğini bile bile bunları söyledi. Memurların bugünkü katsayıları çok önceden saptanmıştı. Yapılan hesaplara göre de fiyat artışlarını karşılamak için katsayının onyedi olması gerekiyordu. Katsayı değil onyedi, dokuzdan ona bile çıkarılmadı. Geçmiş fiyat artışlarının nasıl karşılanacağı Demirel tarafından açıklanmadı.

Memurların ekonomik örgütleri yok. Sendikaları yok. Haklarını elde edecek güçlü bir ekonomik mücadele araçları yok. Sadece demokratik ve toplumsal haklarını savunan dernekleri var. MC bunu biliyor. Ve bunu değerlendiriyor. «Nasıl olsa mücadele edecek örgütlenmeleri yok. En çok onların ekonomik haklarını kısımlarız.» diyor. Memur düşmanlığını kanıtlıyor.

İş burada bitmiyor. MC Aralık ayında bir kararname yayınladı. Bir kalemde dört yüz bin işçiyi memur yapmak isteyen bir kararnameye Bakanlar Kurulu imza attı. CHP - MSP koalisyonu döneminde Anayasaya aykırı olarak çıkarılan oniki sayılı kararnameye dayanarak işçilerin haklarına el attı. Bunun ilk uygulaması SSK'da yapıldı. 30 bin işçi memur yapılmak istendi. Yani ekonomik mücadele araçları, sendikalaşma ve grev hakları ellerinden alınmak istendi. Çünkü işçiler haklarını almak üzere grev yapabiliyorlar. Haklarını alıyorlar. Sermaye buna, bu örgütlü güce dayanmıyor. Hem işçilerin örgütlü mücadelenin gücünü kavramalarını engellemek, hem de

işçilerin aldığı ekonomik, toplumsal haklarını durdurmak istiyor. MC işçi düşmanlığı yapıyor, buna Türk - İş yönetimi de yardım ediyor.

Türk - İş'in SSK'daki temsilcileri MC'den yana tavrını aldı. Türk - İş'in maskesi bir kez daha düştü. Türk - İş temsilcileri otuzbin işçinin memur yapılması için oy kullandı. Buna, müdürler kurulunda bir tek oyuyla Sosyal - İş sendikası genel başkanı, Türkiye İşçi Partisi MYK üyesi Özcan Kesgeç karşı koydu. Ardından işçiler direnişe geçti. Direnişe geçen işçilerden binbeşyüzü işten atıldı. İşçilerin direnişi devam etti. Beşyüz işçi çocuklarıyla birlikte Ankara sokaklarında yürüdü. Hakları için mücadele etti. Ediyor. Türkiye İşçi Partisi SSK işçilerinin haklı mücadelesini destekliyor. Şimdiye kadar konuyla ilgili iki açıklama yapıldı. Direnişin sürdüğü işyerlerinde Partililer işçilerle birlikte oldular. Türkiye İşçi Partisi, konuyla ilgili açıklamalarında şunları söyledi:

«TİP işçilerin memur sayılmasına karşı olduğu gibi, işçi memur ayrımının ortadan kalkması ve tüm çalışanlara toplu sözleşmeli ve grevli sendikalaşma hakkı tanınmasından yanadır. Demokratik idare, ekonomik - sosyal durumlarını koruyabilmeleri ve iyileştirebilmeleri için tüm çalışanların bu haklara sahip olmalarını gerektirir. Demokrasi iddiaları lafla değil, icraatla ispat edilir. Çalıştırdığı insanlara bu hakları tanımayan bir devlet yönetimi demokratik değildir. İşçi - memur ayrımı konusunda işçilerimizin ve sendikaların gösterdiği hassasiyet ve direniş doğal ve yerindedir. Demokratik hak ve özgürlükler onlara sahip çıkıp sonuna dek savunularak kâğıt üzerinde kalmaktan kurtulur, gerçekleşir.»

İŞÇİ SINIFININ EKONOMİK MÜCADELESİ, İÇİNDE İŞÇİ SINIFININ SİYASAL MÜCADELESİNİN FİLİZLERİNİ TAŞIR

- 14.1.1976 — Türkiye - Irak boru hattında çalışan 285 yapı işçisi-
nin işine son verildi. 285 işçinin direnişi devam edi-
yor.
- Mutfak - Gaz tesislerinde çalışan 58 işçi işinden atıl-
dı.
- 16.1.1976 — Sümerbank Beykoz deri ve kundura fabrikasında im-
zalanan toplu sözleşmeyi protesto eden işçiler Deri - İş
sendikasının Laleli'deki merkezini işgal etti. İşçiler
işten çıkarılan 19 işçinin yeniden işe alınmasını ist-
tediler. Saat ücretlerine yapılan 3.5 - 4 TL. zammı az
buldular.
- 18.1.1976 — Miha iplik fabrikasında 700 işçi direnişe geçti. 2500
işçi de Aksu'da direnişe başladı. Neden aynı. Ücret-
lerin ödenmemesi.
- Alev Ateş tuğlada çalışan yirmibeş işçiden onaltısı di-
renişe geçti. İşçiler Çimse - İş sendikasıyla ayrılıp
DİSK'e bağlı Keramik - İş sendikasına geçmek istiyor.
- Kültür sarayında asansör bölümünde çalışan işçilerin
direnişleri devam ediyor.
- Mersin Soda Sanayii A.Ş.'de çalışan 900 soda işçisi
greve gidiyor. İşçiler DİSK'e bağlı Petrol - Kimya İş
sendikası üyesi. Grevin nedeni sekiz aydır süren toplu
sözleşmede bir uzlaşmaya varılmaması.
- İstanbul'da Gençler Makina Sanayii'ndeki işçiler dire-
nişe başladı. İşçiler Çağdaş Metal - İş üyesi dört işçi-
nin işten atılmasıyla direnişe geçtiler.
- 20.1.1976 — Şişli Bomonti'deki Kanat Plastik fabrikasında çalışan
130 işçinin direnişi sürüyor. Direniş toplu sözleşme
uyuşmazlığı ve işverenin işçi çıkarması nedeni ile baş-
ladı.
- Doğan Lastik Kaplama fabrikasında çalışan 139 işçi-
nin direnişi devam ediyor. İşçiler 1975 yılının ikrami-
yelerini alamadıkları için direniyor.
- Ceylan Pınar Devlet Üretme Çiftliği'nde binbeşyüz
tarım işçisi işten çıkarıldı. Çiftlikte çalışan 150 şoför
sigorta kapsamına girmeye çalışıyor.
- 21.1.1976 — Derby Plastik Fabrikasındaki grev üçüncü gününde
sona erdi. İkibinbeşyüz işçi adına sendikanın ileri sür-
düğü istekler kabul edildi.
- Muğla Kireç fabrikasında 110 işçi direnişe başladı.
24 işçinin işten atılması ve toplu sözleşme hükümle-
rinin uygulanmaması direnişin nedeni.
- 27.1.1976 — Son on yılda madeni eşya, gıda, toprak ve tekstil iş-
kollarında toplam 3152 toplu sözleşme görüşmesi ya-
yıldı. Bunların 703'ünde grev kararı alındı.
- 28.1.1976 — Eskişehir'de Çetintaş Giyim Sanayii'nde kırk işçi gre-
ve başladı. İşveren toplu sözleşme çağrısına cevap ver-
mediği için grev kararı alındı.
- 29.1.1976 — Adana PTT işçileri direnişi sona erdi. Direniş sonun-
da işten atılan 147 işçi yeniden işe alındı.
- 30.1.1976 — DİSK'e bağlı sendikalar onsekiz işyerinde grev sürdü-
rüyor. Grevlere katılan işçilerin toplam sayısı üçbine
yakın.
- Intercontinental Oteli'nde çalışan elli işçi direnişe geç-
ti. Arkadaşlarından beş işçinin işten atılması direnişin
nedeni.
- 5.2.1976 — Çınar Oteli'nde altı aydır süren grev sona erdi. Tu-
rizm - İş Sendikası üyesi işçilerin istekleri kabul edil-
di.

Kitle Örgütlerinin Kongreleri

Ocak, Şubat ve Mart ayları ge-
nellikle kitle örgütlerinin seçim
ayları. Nitekim, Ocak ayında bir-
çok kitle örgütünün şubelerinin
seçimleri yapıldı. Avukatların ba-
rolarında, mühendislerin, mimar-
ların meslek odalarında genel
kurullar yapıldı. Bu kitle örgüt-
lerinin genel kurullarında olumlu
sonuçlar alındı. Avukatların İs-
tambul Barosu genel kurulunu iler-
rici adaylar kazandı. Mimarların,
elektrik, makine, inşaat, kimya
mühendislerinin seçimlerini iler-
riciler kazandı. Diğer kitle örgüt-
lerinde çalışan ilericiler bu de-
neyleri kendi örgütlerinde değer-
lendirmeli.

Toplumun her kesiminde sür-
dürülen mücadele bu alanlarda
da sürdürüldü. Avukatlar uzun
süren bir çalışma ile başarılı bir
sınav verdiler. İlerici bir prog-
ram saptadılar. Bu program doğ-
rultusunda tüm ilericiler, demok-
rat, sosyalist avukatları birliğe
çağırdılar. Birlikte mücadelenin
programlı bir biçimde yürütü-
lebileceğini gösterdiler. İstanbul
seçimlerinde ilericiler adaylar kar-
şı gruba göre üç misli daha faz-
la oy aldı. Yüzyıllık tarihi olan
İstanbul barosu seçimlerini iler-
riciler kazandı.

Mühendis ve mimarların mes-
lek odalarında da önemli deney-
ler kazanıldı. Bütün seçimlere
MC partilerinin örgütlediği ve
komandoların başını çektiği

TEK - GÜÇ imzalı gruplar katıl-
dılar. Her odanın seçimine aynı
imza, TEK - GÜÇ imzası, ile
çıkmaları bir raslantı değildi.
Hepsinin aynı merkezden yöne-
tildiğini kanıtlıyordu. Bunlar
MHP'nin yan örgütü olan ÜL-
KÜ - TEK'in örgütlediği liste-
lerdi. Hepsi de yenilgiye uğ-
radı. İlerici teknik elemanlar ör-
gütlerine faşistlerin girmesine
müsaade etmedi. MC'nin en hare-
ketli olduğu dönemde bile mü-
hendis mimarlar demokrasiden
yana, bağımsızlıktan yana ter-
cichlerini yaptılar. Bu kongreler-
de de tüm ilericiler, demokrat,
sosyalist mühendis ve mimarlar
birlikte hareket ettiler. Asgari
müstereklerini buldular. Bu müs-
terekler çerçevesinde başarıya u-
laştılar. Şimdi sıra merkez kong-
relerinde. MC bu kongrelere de
çok önem veriyor. Ama mühen-
dis ve mimarların belli program-
lar doğrultusunda oluşturacakları
birliklilikler bunu da açacak.

Bu kongrelerde ilericiler, demok-
rat, sosyalist teknik elemanların
görevi: Anti - faşist, anti - em-
peryalist programlar doğrultu-
sunda ilericilerin, demokratların
ve sosyalistlerin en geniş birlik-
teliğini sağlamak. Bu birlikliliğin
gereklerini diğer ilericiler teknik
elemanlara anlatmak. MC karşı-
sına bölünmeden, birlikte çık-
manın koşullarını gerçekleştire-
mek.

**DEVLET GÜVENLİK
MAHKEMELERİ LÂĞVEDİLMELİ,
SIKIYÖNETİM KANUNU
DEMOKRATİK BİR İÇERİĞE
KAVUŞTURULMALIDIR.
— TİP DEMOKRASİ BİLDİRGESİ**

Hukukçuların Çağrısı

Barolar Birliği kongresi Anka-
ra'da yapıldı. Barolar Birliği de-
mokratik mücadelede önemli yeri
olan bir örgüt. Bu örgütün Ocak
ayındaki 9. Genel Kurulunda de-
mokratik mücadele açısından ö-
nemli kararlar alındı. Bilinçli ay-
dınların Barolar Birliğinde de ço-
ğunlukta olduğu ortaya çıktı.

Barolar Birliği Genel Kurulu'nun
önemli yanlarından biri, tüm
aydınları ve demokratik kuruluş-
lara yaptığı çağrı. Barolar Birliği,
herkesi yasal yollardan demokra-
tik mücadeleye katılmaya çağırdı.
Bu mücadelenin somut sorunları-
nı ortaya koydu. Birlikte müca-
dele edilecek somut sorunlar ö-
zetle şöyle:

- Anayasa 12 Mart'ta geriye
götürülmüştür. Bu değişik-
likler mevcut oldukça,
TCK'nun anti - demokratik
141 - 142 ve 163. maddeleri
oldukça demokrasiden söz
edilemez. Türkiye'deki rejim-
in 1961 Anayasası'nda ifa-
desini bulan demokratik öze
kavuşturulması gereklidir.
- Danıştay kararları uygulan-
malıdır.
- Anayasa'ya aykırı olan Dev-
let Güvenlik Mahkemeleri

kaldırılmalıdır. Yeni bir ka-
nun çıkarılarak bu kurumun
yasalaştırılması önlenmeli-
dir.

- Tutuklu ve hükümlülerin, ö-
zellikle siyasi tutuklu ve hü-
kümlülerin yaşam hakları-
nı hiçe sayan infaz anlayışı
kınanmalıdır.
- Anayasal haklarla çelişen
ve tüm Anayasal güvence-
lerin ortadan kaldırılmasını
iktidarların keyfi takdirleri-
ne bırakan yürürlükteki Sı-
kayönetim yasasının bir an
önce değiştirilmesi için ge-
rekli bütün çabalar harcan-
malıdır.
- Basın ve haber alma özgür-
lükleriyle üniversite ve di-
der akademik kuruluşlarda-
ki bilim adamlarının bilim-
sel araştırma hak ve özgür-
lüklerine yapılan ağır bas-
kı kınanmalıdır.

Bu somut istekler çerçevesinde,
tüm aydınları ve demokratik ku-
ruluşları eylem birliğine çağıran
Barolar Birliği'nin bu girişimi tüm
ilerici, demokrat, sosyalist kişi ve
kuruluşlar tarafından desteklen-
melidir. Somut sorunlar çer-
çevesindeki birlikte davranış
getirilmeli sürekli kılınmalıdır.
Barolar Birliği'nin bu kararları
derinleştirilmeli ve yaygınlaştırıl-
malıdır.

**1971 SONRASINDA DEĞİŞTİRİ-
LİP GERİLETİLMİŞ OLAN 1961
ANAYASASI DÜZELTİLEREK
DEMOKRATİK BİR İÇERİĞE
KAVUŞTURULMALIDIR.**

— TİP DEMOKRASİ BİLDİRGESİ

PARTİNİN BAĞIMSIZLIĞINI SAĞLAMADA

Tüzüğümüzün, Parti'nin amaç ve karakterini belirleyen ikinci maddesi şu cümle ile başlar: «Türkiye İşçi Partisi, işçi sınıfımızın, müttefik emekçi sınıf ve tabakalarla birlikte yasal yoldan iktidara yürüyen sosyalist, demokratik, bağımsız, politik örgütüdür.» Bu cümledeki bütün tamlamalar, kuşkusuz birbirine bağlı ve ikinci cümle ile birlikte parti'nin karakterini tanımlayan bir bütün oluşturmaktadır. Bunu gözden kaçırmaksızın, bu cümledeki bir sıfata dikkati çekmek istiyorum: «bağımsız». Türkiye İşçi Partisi, işçi sınıfımızın... bağımsız... örgütüdür, deniyor cümlede. Okununca gayet doğal gelen, hatta üzerinde biraz düşününce belki gereksiz bile bulunabilecek bir sıfat. Aynı bir örgüt tabii ki bağımsızdır, hem işçi sınıfımızın... sosyalist, demokratik, politik örgütü, elbette ki bağımsız olacak, işçi sınıfımız ve müttefiklerinin dışındaki bütün sınıf ve tabakalardan, onların dünya görüşleri, felsefe ve ideolojilerinden, giderek maddi ve manevi dayatmalarından elbette bağımsız olacak. Yalnız bunun böyle olacağını, böyle olması gerektiğini düşünmek doğal da, gerçekleştirmek o denli kendiliğinden oluvermiyor.

Son yüzyılın dünya tarihinde nice partiler görülmüş ki, işçi sınıfının sosyalist partisi olarak, yerleşik düzeni sosyalist doğrultuda değiştirmek için o iddiayla yola çıkmışlar, ama sonunda egemen sınıflar ve onların düzeni ile bağımlı ve uyumlu, isterse sol yanında olsun, kapitalist sistemin tamamlayıcı bir elemanı, düzenin bir parçası haline gelmişler, hatta örgütsel bağımsızlıklarını bile yitirmişlerdir. Bunu yalnızca parti yöneticilerinin, ideologlarının hatalı görüş ve hareketlerine, sapmalarına bağlamak duruma yüzeyden bir bakış olur; bunun, o sapmaların, ters ve yanlış tavır ve davranışların parti içinde boy verip filizlenmesine yol açan parti dışı ve içi yapısal nedenleri olmuştur. Bağımsız olma gereğini düşünmek doğal, fakat bunun için ilk andan başlayarak bütün parti yaşamı boyunca korumak üzere üye bileşiminden parti'nin genel yapısına, maddi dayanaklardan sosyalist dünya görüşünün özümlemesiyle elde edilecek bilinç düzeyine kadar uzanan bir dizi faktörü ısrarla gözönünde tutmak, bunların uygun ve uyumlu olmasını sağlamak gerek. Bu yüzden tüzüğümüz, sosyalist olmak gibi bağımsız olmayı da vurgulamış, Parti'nin karakterinin ayrıl-

maz bir parçası olarak belirtmeye gerek duymuş.

Tüzüğün diğer bir maddesi, üyelik hak ve görevlerinden bahsederken şunu özellikle belirtir: «Parti üyesi: ... -Parti'nin başlıca maddi dayanağının üye aidatı olduğunu, yapılan bütün çalışmaların üyelerin ortak maddi katkısı sonucu olduğunu, bunun Parti'nin bağımsızlığını sağlamada en büyük maddi güç olduğunu bir an hatırdan çıkarmaz ve aidatını geciktirmeksizin öder. Daha yüksek birimde aidat ödemek için maddi olanaklarını zorlar.»

Gerçekten, Parti'nin bağımsızlığını sağlamada en önemli koşullardan biri, diğer bütün çalışmalarda olduğu gibi maddi olarak da her şeyden önce üyelerine dayanmış olmasıdır. Üye aidatı, aidatın düzenli ve mümkün olduğunca en büyük birim üzerinden ödenmesi hem Parti'nin asıl maddi dayanağını teşkil eder, Parti'nin bağımsızlığını sağlamada en büyük maddi gücü oluşturur; hem de, üyenin Parti'ye bağlılığının ilk maddi kanıtı olduğu gibi onu Parti ile bütünleştiren, kaynaştıran bağınların en önemlilerinden birini meydana getirir. Hak-kari olaylarını yerinde incelemeye gönderilen Parti heyetinden, Bursa duvarlarına asılan afişe, Üniversitelerde dağıtılan bildiriden il temsilcileri toplantısının düzenlenmesine ... kadar, Parti'nin her türlü çalışmasında üyenin kendisinden birşeyler bulunması, bütün bu çalışmalara katkısının olduğunu bilmesi, onu maddi olduğu kadar manevi bağlarla da Parti ile kaynaştırır, diğer bir deyişle katılmanın psikolojik öğelerinden, hem de önemlilerinden birini oluşturur.

Bir kitapta yazıyordu: Fransa sosyalist partisinde, önceleri tek birim üzerinden alınan aidatın, derecelendirilmesi, böylece maddi durumu elverişli olmayan üyelerin üzerindeki yükümlülüğün daha hafifletilmesi önerisi ortaya atıldığında, buna en önce bu durumdaki üyeler karşı çıkmışlar, gerekçeleri ise «yarım sosyalist sayılmak», oysa onlar Parti'nin asıl sahibi olarak önce kendilerini görmekteydiler. Bundan dolayı tüzüğümüz de, daha yüksek birim üzerinden aidatını ödemek için maddi olanaklarını zorlaması gerektiğini bir üyelik hak ve görevi olarak belirtmiş bulunuyor.

Bağışlara gelince, bir kalemde çok yüksek miktarda bağışta bulunmak, ve hele yavaş yavaş bu tür bağışların Parti gelirlerinin önemli

IRKÇI ŞOVEN BASKILAR GELİŞTİRİLİYOR

Bütün Türkiye sathında süregelen sömürü, faşist baskı Doğu Anadolu'da daha özel bir durum gösteriyor. Yıllardır, biryandan İstanbul Ankara gibi büyük kentlerde işçilere, öğrencilere, öğretmenlere saldırılar düzenlenirken, diğer yandan da Doğu Anadolu'daki halk kitleleri üzerinde faşist baskılar yoğunlaşıyor. Çoğu yoksul köylü olan bu kitlelerin isteklerini bastırmak, bilinçlenmelerini engellemek için özel yöntemler uygulanıyor. Kaçakçılık bahane edilerek birçok köy halkı aranıyor. Kitle halinde işkence ediliyor; öldürülüyor. Daha dün Mardin'de beş kişinin kaçakçılık bahanesiyle öldürüldüğü gibi. Daha geçen yıl Ağrı olayları, Tuzluca olayları esnasında halk kitlelerine baskıcı yöntemlerin uygulandığı gibi.

Bu baskılar çoğu kez kamuoyunun gözünden bile kaçırılıyor. Ancak bazı çarpıcı olaylar, gizlenemeyecek olaylar olduğu zaman baskılar açıkça ortaya çıkıyor. Aslında doğuda

anti - demokratik, baskıcı, ırkçı, şoven uygulamalar sürekli var. Çeşitli görünümelerde olmakla birlikte baskıların sürekliliği kesin, 18 - 19-20 Ocak'ta Kahramanmaraş'ın Pazarcık ilçesinde tertiplenen saldırılar da bu genel baskının bir parçası.

Pazarcık'ta faşist bir plan uygulandı. Bu plana göz yumuldu. Hatta güvenlik görevlilerince körüklendi. Diğer illerden gelen faşist gruplar üç gün boyunca Pazarcık halkına saldırdı. Bir köylü öldürüldü, yirmiden çok Pazarcık'lı yaralandı. Apaçık provokasyon olan bomba olayı bahane edilerek önce öğretmenlerin güçlü örgütü TÖB - DER'e ve öğretmenlere saldırıldı. Bu saldırı giderek tüm mahalleleri, tüm Pazarcık halkını sardı. Başta MHP ve onun örgütü Ülkü - Bir olmak üzere dışarıdan getirilen faşistler elleri mavzerli, silahlı, dinamitli, demirli, sopalı olarak halka saldırdı. Pazarcık tepesine bozkurt bayrağı çekildi. Bütün bu olaylara mezhep çatışması süsü veril-

mek istendi. Sünniler alevilere karşı kışkırtıldı.

Aynı cinsten olaylar Çorum'un Sungurlu ilçesinde yine aynı parti ve başka bir derneği olan Ülkücü Memurlar Derneği tarafından tertiplendi. Nusaybin'de, Silopi'de olanlar da ırkçı baskının açık bir örneği. Yeni tertipler de her zaman beklenir. Böylece, iktidar bir yandan ekonomik, demokratik özlem ve istemleri doğrultusunda giderek hareketlenen halk kitlelerini sindirmek, yıldırmak, geriletmek istiyor. Diğer yandan etnik ayrılıkları, mezhep ayrılıklarını körükleyerek faşizme bir kitle tabanı oluşturmaya çalışıyor. Çünkü, ne-kadar baskıcı olsa; zor ve şiddete de dayansa bir faşist iktidar bile, olabildiği ölçüde bir kitle tabanına muhtaçtır.

İktidarın bu çifte hedefli gayretini her fırsatta kitlelere açıklanmalı, sergilenmeli, tüm demokratik mücadeleler işçi sınıfının bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm hareketi etrafında toparlanmalıdır.

BÜTÜN ANTI - DEMOKRATİK, BASKICI, IRKÇI, ŞOVEN UYGULAMALARA SON VERİLMELİDİR.

— TİP DEMOKRASİ BİLDİRGESİ

EN BÜYÜK DAYANAK: AİDAT

dilimini oluşturun hale gelmesi, partinin bağımsızlığını gölgelemeye yol açabilecek tehlikelerden biri, belki de birincisidir.

Egemen sınıfın içinden çıkmakla birlikte sosyalizmi benimsemiş kişilerden gelebilecek bağışlar, ki bunlar nadirdir, istisna edilirse, bu tür yüksek bağışlar ne arzu edilir, ne de beklenir; sosyalist eğilimli, sempaticanlardan dahi gelse, Parti gelirleri arasında önemli sırayı almasından sakınılır.

Ama bunların dışında başka bir bağış biçimi daha var, işçi ve emekçi sınıflardan olup henüz parti üyesi olmayan veya parti üyesi olmasına yasaların elvermediği kişilerden alınan küçük, fakat düzenli bağışlar bunlar. Gerçekten bugün yasalar, devlet memurlarının, birçok kamu iktisadi personelinin, üniversite öğretim üyelerinin... partilere girmesini engellemiş bulunuyor, hattâ bugün yeni direnişlere yol açan işçi - memur ayrımı sorunu iktidarın istediği biçimde çözümlenecek olursa birçok üyemizi, şimdiden sonra memur sayılacaklarından yitirmek zorunda kalacağız. Ama bu insanların Parti çalışmalarına hiç değilse bağış yolu ile olsun katkıda bulunmalarına kimse engel olamaz, hatta bunlar herhangi bir çağrı beklemeksizin süresinde en yakın parti kademesine baş vurup bağışlarını yaparlar. Diğer bir bağış biçimi de var ki, bunlar, parti üyesi olmalarına yasaların engel olmadığı, fakat şu veya bu nedenle, çokçası da henüz bir partili olma bilinç düzeyine erişemedikleri, bu çalışma, disiplin ve yükümlere kendilerini henüz hazır hissetmedikleri için üye olmayan işçi ve emekçilerden alınabilecek düzenli bağışlardır. Bu bağış toplayabilmek, bağış verenlerin sayısını arttırabilmek, bağışların miktarını yükseltebilmek için üyelerin aktif çalışmaları gerekir. Böyle bir çalışma, bütün üyelerin önemli parti görevi sayacakları, savsaklamaksızın titizlikle uygulamaları gereken bir çalışmadır. Önemi ise, alınan bağışın maddi değerinden çok daha büyük olacaktır. Bu, işçi ve emekçi sınıflar içinde Parti'nin etkinliğinin artışının, aynı zamanda bağış toplayan partilinin de bulunduğu çevredeki etkinlik derecesinin bir ölçütü olacaktır. Bununla da kalmayacak, yukarıda üyeler için belirtildiği gibi, bağış verenle Parti arasında manevi bir köprü ödevini görecek, bağış verme yoluyla maddi katkıda bulunduğu Parti'nin çalışmalarına da ilgi duy-

ması, giderek benimsemesi açısından bağış vereni etkinleştirecek, onu partili olmaya doğru bir adım daha yaklaştıracaktır. Menşevikleri eleştirdiği bir yazısında Lenin, kendi legal gazeteleri Pravda ile menşeviklerin organına yapılan katkıları uzun uzun ayrıntılı olarak inceler, kendi gazetelerine daha küçük miktarlarda, fakat çok fazla kişiden bağış alınmış olmasını, haklı olarak kendilerinin işçiler arasında daha fazla benimsenmiş olmasının bir işareti sayar ve bununla iftihar eder. Hepimizin etrafında böyle birçok insan var, en azından Parti'ye karşı bağnazca karşı düşünceleri olmayan, ama özel bir yakınlık ta duymayan veya bu yakınlığın uyandırılması gereken, birçok işçi ve emekçi tanıyoruz, işyerimizde, mahallemizde, yakın çevremizde. Bunlardan küçük, fakat düzenli bağışlar toplamak ta önde gelen Parti görevimiz olacaktır. Başlangıçta, hattâ yalnızca «hatır» için bile olsa, verilen ve sürdürülen; parti yayınlarını okutma, satma, gündelik olayları parti görüşleri doğrultusunda değerlendirme konuşmaları gibi çalışmalarla pekiştirilecek olan böyle bir yakınlıkta, Parti'nin maddi yükünü hafifletme ve olanaklarını arttırmanın yanında, Parti'ye yeni taraftarlar ve üyeler kazanmanın da ilk adımı olacaktır.

Bu küçük yazı çerçevesinde, üzerine titredığımız bağımsızlığımızı koruyup sürdürmenin önemli bir koşulu belirtmeye çalışıldı. Son olarak, Partimiz saflarında, 22 Kasım il temsilcileri toplantısından sonra görülen gönendirici bir gelişmeyi iletmek isterim: Toplantıda, mali yönetmelik konusu görüşülürken bu noktanın dolaylı da olsa irdelenmesi sonucu, etkilenen ve başını Eskişehir'li arkadaşlarımızın çektiği birçok üye ve aday üyemiz, maddi olanaklarını zorlayarak daha yüksek birim üzerinden aidat ödemek üzere yönetim kurullarına başvurmuş bulunuyorlar. Diğer yandan, toplanacak bağışlar için yerel örgütlerden gelen talebi karşılamak üzere Genel Merkez yeniden özellikle küçük miktartlı bağış makbuzları bastırıp Örgüt'e göndermek zorunluluğunu duyuyor. Bu durumda sevinçle belirtebiliriz: İşçi ve emekçi sınıflar, daha kuruluş aşamasında iken Parti'lerine sahip çıkmaktadır; ilk veriler ortaya çıkmıştır.

GENEL SEKRETER
NİHAT SARGIN

SALDIRILAR BİZİ DURDURAMAZ

Faşizm, ilk olarak işçi sınıfının politik örgütünü hedef alır. Bu, bilinen birşey. Nitelikle güngectikçe yoğunlaşan faşist baskı ve saldırıların en önemli hedefi Türkiye İşçi Partisi ve Partililer oldu. Aralık ayında iki Partili arkadaşımız haince düzenlenen suikast sonucu öldürüldü. Cenaze töreninde polis, Partililere ve törene katılan ilericilere saldırdı. Partili arkadaşlarımız ve partili olmayan ilericiler yaralandı, gözaltına alındı.

Ocak ayı ortasında TİP Ankara Merkez İlçe üyesi Mesut Vural, Hacettepe Üniversitesinden iki arkadaşı ile birlikte bildiri dağıttığı için gözaltına alındı. Diğer arkadaşları Sulh Ceza Mahkemesi'nde tutuklanırken, Mesut Vural ayrı olarak Devlet Güvenlik Mahkemesine çıkarıldı. Bunun tek nedeni, arkadaşımızın ağır işkence görmüş olmasıdır. İşkence yapıldığı adli tıp

raporu ile belgelendi. Yine Ankara'da Hacettepe Üniversitesine yapılan saldırıda İmdat Beypınar arkadaşımız önce polis kurşunlarıyla, daha sonra da komando bıçaklarıyla ağır yaralanmıştı.

Seydişehir'de Özgür Alimünyum İş'e yöneltilen saldırılar aynı şiddetle TİP'i ve Partilileri hedef aldı. Çünkü Partililer işçi sınıfının yılmaz savaşçılarıdır. Çünkü Seydişehir'li işçilerin sarı sendikaya karşı mücadelesinde de Partililer en ön safta yer aldı. Faşistler gece yarısı Parti binasına saldırdı, parti tabelasını söktüp yerlerde sürüklediler. Tabela, Partililerin ve tüm işçilerin gücüyle atıldığı yerden kaldırıldı. Ocak ayı başında yapılan bu saldırılar, sarı sendikanın sahte belgelerle yetki almasından sonra durulur gibi oldu. Ama belgelerin sahteliğinin Mahkemece saptanmasından sonra saldırı-

lar yeniden başladı. TİP Seydişehir İlçe Başkanı, Partimizin kurucu üyesi Osman Aslanbay saldırıya uğradı. Aynı gece evine dinamit atıldı. Arkadaşımız ve kızı yaralandı.

Benzer saldırılar Kırıkhan'da da oldu. TİP Kırıkhan İlçe Başkanı Ali Yıldız 4 Şubat akşamı silahlı saldırıya uğradı. Arkasından ateş edildi. İlçe örgütünün kurulmasından önceki baskılar, kuruluştan sonra silahlı saldırıya dönüştü.

Bütün olanlar TİP'e yöneltilen baskıların bir ay içindeki görünümünden bazıları. İşçi sınıfının iktidarı için örgütlü mücadele verenler her an faşist saldırılara uğrayabilirler. Bu dün de böyleydi, bugün de. Partililer bunu bilirler. Ve yine bilirlerki, YILDIRMAYA VE YOKETMEYE YÖNELİK SALDIRILAR MÜCADELEMİZİ DURDURAMAZ, DURDURAMAYACAK!

PARTİLİ, ÇARK BAŞAK'IN EN İYİ MUHABİRİ, EN İYİ DAĞITIMCISI VE EN İYİ OKUYUCUSUDUR.

Ulusal Kurtuluş Savaşları

ULUSAL KURTULUŞ SAVAŞLARI DES-
TEKLENMELİDİR.

— TİP PROGRAMI

Çağımız kapitalizmden sosyalizme geçiş çağıdır. Çağımız aynı zamanda ulusal kurtuluş hareketleri ve devrimleri çağıdır. Emperyalizm aşamasındaki kapitalist dünya içinde yer alan sömüren ve sömürülen toplumlar arasındaki çelişki ve çatışmalar keskinleşiyor. Ulusal kurtuluş hareketleri ve devrimler oluyor. Emperyalizmin sömürü ve etki alanı, kurtuluş hareketleri ve bu ülkelerin giderek bağımsızlığa kavuşmaları dolayısıyla sarsıntı geçiriyor.

Yirminci yüzyıl, başından itibaren ulusal kurtuluş hareketlerine tanık oldu. Türkiye bu ülkelerin başında yer aldı. Emperyalizme karşı savaştı. Halk, emperyalizmi yakından tanıdı. Emperyalizmin saldırısına karşı haklı bir kurtuluş savaşı verdi. Dünyanın bir çok ulusu da emperyalizme karşı bağımsızlık savaşı verdi; veriyor. İkinci dünya savaşından sonra, on iki yılda sadece Asya'da onyediyi ülke bağımsızlığını kazandı. Aynı gelişme Afrika'da oldu. 1955 ile 65 yılları arasında otuzdört Afrika ülkesi bağımsızlığını kazandı. Bu sayı bugün Asya ve Afrika'da yetmiş aştı. 1919'da dünyanın dörtte üçü bağımlıydı. Sömürge ve yarı sömürge idi. Bugün sömürge ülkelerin dünyada kapladığı alan dünyanın beşte birine indi. Ulusların bu zaferleri, dünyayı, emperyalizme dar ediyor. Emperyalizmin pazarı, ham madde deposu daralıyor. Dün Vietnam'da, bugün Angola'da daralma devam ediyor.

Ulusal kurtuluş savaşları dünya devrimci hareketinin bir parçasıdır ve sistemler arası çelişki ve mücadeleden bağımsız değildir.

Ezilen ulusların kendilerini ezen emperyalist devletlere karşı kesin mücadele vermele-ri doğaldır, şarttır. Ulusal mücadele insanlığın gelişmesine hizmet eder. İlerici niteliktedir. Ve bu ulusal mücadele koşullar gerektirdiğinde silahlı savaşa dönüşür. Üstelik, bu savaş ilk başlatan kim olursa olsun haksız olan emperyalizm, haklı olan bağımsızlık savaşı veren halktır. Çünkü, emperyalizm varlığı ve niteliği gereği saldırgandır. Anti - emperyalist savaş veren halk ise savunuru durumundadır. Bu yüzden de haklıdır. Tıpkı 1919'da Türkiye halkının haklı olduğu gibi. Tıpkı dün Vietnam - Kamboçya halkının, bugün Angola halkının haklı olduğu gibi.

Ulusların gerçek kurtuluşları kapitalist sistem içinde kalarak gerçekleşemez. Hem kapitalist ilişkiler içinde kalmak hem de bağımsızlığı perçinlemek mümkün değildir. Çünkü emperyalist - anti emperyalist ülkeler çelişki- si son tahlilde kapitalizmin temelindeki emek - sermaye çelişkisinden kaynaklanır. Bunun için ulusal kurtuluş savaşı veren ülkelerin kapitalist üretim ilişkilerinin dışına çıkmaları zorunludur. İç yapılarını sosyalizm doğrultusunda değiştirmeleri zorunludur.

MC ve Sosyalist ülkelerle ilişkiler

Soğuk savaş döneminin büyük özelliği burjuvazinin anti - komünizmi her fırsatta önemli propaganda aracı olarak kullanmasıdır. Bir yandan emperyalist ve kapitalist dünya ile ilişkiler kurulur; ekonomik, teknik, kültürel anlaşmalar yapılır; emperyalist sistemle bağlar kuvvetlendirilir. Diğer yandan da, bu ilişkilerin yarattığı talanı gizleyerek, işçi sınıfının mücadelesini geriletecek bir kampanya yürütülür; demokratikleşme sürecinde en küçük bir adım bile «uluslararası mihraklar»a bağlanır.

Türkiye'de yıllardır bu taktik uygulandı. Bugün de MC partileri uygulamaya çalışıyor. Demokratik anlamda her hareket «beynelminel komünizm»in tertibi olarak gösterilmek isteniyor. Ama ne var ki, halk kitleleri artık bu sıfatlamalara pirim vermiyor; demokrasi-den yana tercihlerini yapıyor. Hele MC partilerinin dillerinden düşürmedikleri o sosyalist ülkelerle ilişkiler kurması, anti - komünizm silahını iyice etkisizleştiriyor.

MC iktidarı son iki ayda dört sosyalist ülke ile ciddi ilişkiler kurdu. Bulgaristan, Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği, Çekoslovakya'nın ileri gelen devlet adamları Türkiye'ye davet edildi. MC partilerinin üyeleri çeşitli incelemeler için Romanya'yı ziyaret ettiler. Bütün bu ilişkilerde ciddi adımlar atıldı. Ekonomik, teknik ve kültürel alanlarda karşılıklı anlaşmalar yapıldı.

Bütün bunların anlamı nedir?

Türkiye burjuvazisinin sosyalist ülkelerle iyi ilişkiler kurması mutlak bir zorunluluğun sonucudur. Çünkü emperyalist - kapitalist dünya büyük bir bunalım içinde. Bu bunalım Türkiye sermayesine de yansıyor. Bir yandan bu bunalımın yansımaları, diğer yandan işçi sınıfının gelişen mücadelesi Türkiye sermayesini zor durumda bırakıyor. Üretim genişletilemiyor. Yatırımlar için gerekli para bulunamıyor. Ürünler pazar bulunamıyor. Burjuvazi bunların sıkıntısını çekiyor. Zorunlu ola-

rak da kredi için, borç için, uygun pazar koşulları için sosyalist ülkelerle ilişkiler kuruyor. Ekonominin yasaları işliyor. Yıllardır sosyalizme küfreden burjuvazi, onunla ilişki kurmak zorunda kalıyor. İktidarda Demirel bile olsa durum değişmiyor.

Türkiye ilk kez Ulusal Kurtuluş savaşı döneminde ilk sosyalist ülke olan Sovyetler Birliği ile dostça ilişkiler kurdu. Daha sonraları dönem dönem iyi ilişkiler için denemeler yapıldı. Bu girişimler hep burjuvazinin bunalımlı dönemlerine rastgeldi. Bir zorunluluk sonucu oldu. Menderes, Ürgüplü, 1971 öncesi Demirel bu tür girişimlerde bulundu. Demirel bugün de birkez daha şartların zorunlu sonucu olarak sosyalist ülkelerle iyi ilişkileri deniyor.

Türkiye burjuvazisini bu ilişkilere iten diğer bir neden de sosyalist ülkelerin ve uluslararası işçi sınıfı hareketinin barış için, demokrat için yürüttüğü mücadelenin başarısı oluyor.

Sosyalistler burjuva iktidarı eliyle de olsa sosyalist ülkelerle yakın ilişkiler kurulmasından ve dostluktan yanadır. İşçi ve emekçi kitleler de ülkemizin sosyalist devletlerle olan ilişkilerinin emperyalist ülkelerle kurulan ilişkilerden ne kadar ayrı düzeyde olduğunu böylece daha iyi değerlendiriyor, sosyalist ülkelerden alınan yardımlarla emperyalist ülkelerden alınanlar arasındaki nitelik farkını somut olarak görüyor. Gerçekten sosyalist ülkelerin verdiği krediler, düşük faizli ve uzun vadeli oluyor. Devletten devlete yapılıyor. Ülkenin sanayileşmesine katkıda bulunuyor. Geleneksel ihraç malları ile ödenmesi kolaylığını getiriyor. Belki hepsinden de önemli olarak, krediyi verenlerin bundan yararlanıp ayrı politik çıkarlar sağlamaları ve politik dayatmalarına yol açmıyor. Bütün bunları görerek kitlelerin anti - emperyalist bilinci, sosyalizme yakınlığı gelişiyor.

**BÜTÜN KOMŞU ÜLKELERLE, DOSTLUK VE SALDIRMAZLIK PAKTI
İMZALANMALIDIR. — TİP DEMOKRASİ BİLDİRGESİ**

BALKAN İŞBİRLİĞİ KONFERANSI

Geçtiğimiz günlerde Balkanlardaki beş ülkeyi biraraya getiren bir konferans toplandı. Atina'da toplanan işbirliği konferansına Türkiye, Bulgaristan, Romanya, Yugoslavya ve Yunanistan katıldı. Konferansın amacı, ekonomi, çevre koruma, ulaşım, enerji, haberleşme, teknik işbirliği, kamu sağlığı, turizm ve kültür alanlarında üye ülkelerin işbirliği olanaklarını aramak.

Balkan işbirliği konferansı girişimleri Yunanistan Başbakanı Karamanlis'in önerisi ile başladı. Türkiye de bu konferansa katılma kararı aldı. Müsteşarlar düzeyinde yürütülen bu konferansa Türkiye'nin ve özellikle MC iktidarının katılmasının temel nedeni, sermayenin pazar ve finansman sorununa çözüm getirici olanaklar yaratmak. Ayrıca, uluslararası planda MC iktidarının içine düştüğü yalnızlığı gidermek. Türkiye'nin konferansa katılmasının temel nedenleri bu olmakla birlikte konferans yine de önemli.

Konferans herşeyden önce, Helsinki Gü-

venlik ve İşbirliği konferansı kararlarının Balkanlarda uygulanması doğrultusunda ilk adım. Helsinki zirvesinin bölgesel planda pratiğe dö-külmesi. Daha önce 1934 ve 1953'deki Balkan antlaşmaları gibi kağıt üzerinde kalmayıp da pratikte geçerlilik kazanacak kararların alınması ve bu kararların uygulanması halinde, konferans bölge barışını ve Balkan ülkelerinin dostluğunu geliştirici bir girişim olabilir.

Şimdiden, bu girişimin bölge barışını, üye ülke halklarının dostluğunu geliştirici yönde bir ilk adım olabileceği söylenebilir.

Konferansın diğer ilgi çekici ve önemli yanı iki Nato üyesi, iki Varşova paktı üyesi ve bir de Bloksuzlardan olmak üzere beş ülkenin bir araya gelebilmesidir. Sosyalistler bütün dünyada olduğu gibi Balkan halklarının da barış içinde kardeşce bir arada yaşamalarından yanadırlar. Bütün soğuk savaş kampanyalarına rağmen üç ayrı bloktan beş ülkenin biraraya gelebilmesi bu açıdan anlamlı ve önemlidir.